

Obrazloženje

Prijedloga zaključka o organizaciji međunarodne konferencije

Energetska tranzicija s ciljem smanjenja emisija stakleničkih plinova do potpune dekarbonizacije i prilagodba učincima klimatskih promjena među najvažnijim su temama današnjice, a nužno ih je ubrzati jer smo, na žalost, već dostigli Pariškim sporazumom zacrtani cilj zagrijavanja planete od 1,5°C. Prošla, 2023. godina, bila je najtoplija u povijesti, i to je trend koji je uočljiv u zadnjih nekoliko godina.

Emisije stakleničkih plinova ne smanjuju se dovoljnom brzinom u svim sektorima, trend povećanja udjela obnovljivih izvora energije nije ni približno zadovoljavajući, a učinke klimatskih promjena osjećamo svakodnevno. Klimatske promjene izravno utječu na naš svakodnevni život, na gotovo sve njegove aspekte, a u ekstremnim uvjetima uzrokuju i smrtnu slučajevu.

U gradovima danas živi preko 75% stanovništva, generira se preko 90% svjetskog BDP-a te se u njima učinci klimatskih promjena najviše osjećaju. Gradovi su odgovorni za 71-76 % emisija stakleničkih plinova prije svega zbog sektora zgradarstva, prometa, grijanja i hlađenja koji su energetske vrlo intenzivni. Uzimajući u obzir sve navedeno, mogućnost dekarbonizacije je u gradovima najveća, samim time oni su i velik dio rješenja u procesu obuzdavanja klimatskih promjena. Paralela se može povući i u dijelu prilagodbe na klimatske promjene, jer je u gradovima najveća razina potrebne prilagodbe.

Grad Zagreb je u dijelu donošenja strateških dokumenata i politika u ovom području, očekivano vodeći grad u Republici Hrvatskoj, a u vrhu je i u EU razmjerima. Grad Zagreb je prvi grad u Republici Hrvatskoj koji je donio Akcijski plan održive energetske tranzicije i prilagodbe klimatskim promjenama (SECAP) 2019., i jedini grad iz Republike Hrvatske koji je potpisnik povelje 100 klimatski neutralnih i pametnih gradova. Dobre prakse koje se primjenjuju u Gradu Zagrebu, kao što je integracija energetike i klime u prostorne planove, što je okosnica dekarbonizacije, sada preuzimaju i drugi gradovi.

Nužno je ipak činiti više i brže, pomaknuti se iz sfere planiranja u sferu realizacije važnih mjera i projekata smanjenja emisija stakleničkih plinova i prilagodbe učincima klimatskih promjena, ali i osvještivati široki krug dionika. Stoga se predlaže okupiti najznačajnije dionike koji sudjeluju u procesu energetske tranzicije, dekarbonizacije i prilagodbe klimatskim promjenama, predstavnike gradova iz drugih EU država i Republike Hrvatske, akademske zajednice, sektora nevladinih udruga, financijskog i poslovnog sektora i inovacijske zajednice te najvažnijih političkih aktera i građana radi prezentiranja onoga što je do sada učinjeno i načina ubrzavanja procesa uz razmjenu iskustava te podizanja svijesti javnosti o važnosti energetske tranzicije i prilagodbe klimatskim promjenama i utjecaju klimatskih promjena na život građana i razvoj Grada.